

СЛОВНИЧОК ЮНИХ МОВОЗНАВЦІВ

Адресант — той, хто надсилає комусь інформацію (лист, смс тощо).

Адресат — той, кому призначено інформацію; одержувач листа, смс, телеграми.

Ввічливість — вияв привітності, доброзичливості, юб'язності, шанобливості, обов'язкова умова успішного та приємного спілкування.

Граматична помилка — помилка, допущена у творенні форми слова (наприклад, у відмінюванні змінних частин мови), а також у будові словосполучень і речень.

Етикет — сукупність правил поведінки, що регулюють відносини між людьми.

Етикетна формула — передбачений правилами поведінки сталий вислів, який використовують для привітання, прощання, вибачення, прохання, поздоровлення, запрошення та ін.

Жест — рух тіла чи рук, який супроводжує людське мовлення або замінює його.

Жестикуляція — використання жестів.

Інтонація — засіб передачі думки в певному голосовому тоні, що може містити вимогу, прохання, ствердження, схвалення, пораду, попередження, образу, вибачення, зневагу тощо.

Інформація — нові відомості, які прийняті, зрозумілі та оцінені її адресатом (користувачем) як корисні.

Каламбур — жарг, заснований на комічному використанні слів, що однаково або подібно звучать, проте мають різне значення.

Комунікація — процес обміну інформацією (фактами, ідеями, поглядами, емоціями) між двома або більше особами, спілкування за допомогою вербальних (мовних) і невербальних засобів із метою передавання та одержання інформації. Види й способи комунікації поділяють на три групи: усну, письмову й зорову (візуальну).

Культура мовлення — дотримання правил вимови, наголошення, слововживання, побудови тексту, а також дотримання правил мовленнєвого етикету.

Лексична помилка — помилка, допущена в доборі слів (слово вжите у невластивому йому значенні), не виправдане повторення одного й того слова або спільнокореневих слів в одному або в сусідніх реченнях.

Лихослів'я — уживання грубих, лайливих, соромітних слів.

Милозвучність мови — приємність для слуху, співучість, мелодійність.

Міміка — рухи м'язів обличчя, які виражають внутрішній душевний стан людини; важливий елемент спілкування.

Мова державна — мова, визначена законом (Стаття 10 Конституції України) як обов'язкова для використання в державних, освітніх і культурних закладах.

Мова жестів — сукупність рухів тіла, здебільшого рук, що мають значення сигналу, знака (запрошення, схвалення, заперечення тощо) і використовують як допоміжний засіб спілкування.

Мова рідна — 1. Мова народу, мова предків, що пов'язує людину з попередніми поколіннями. 2. Перша мова, яку людина засвоїла з дитинства (ін. назва — материнська мова). 3. Мова, якою людина володіє найкраще, якою їй легше, простіше і швидше мислити та спілкуватися.

Мовець — той, хто вступає у мовне спілкування: говорить або пише.

Несловесні (невербальні) засоби спілкування — міміка, пантоміміка (поза, жести), контакт очима (погляд), тон, темп та інтонація мовлення.

Образність мовлення — спосіб сприйняття й змалювання певних предметів, явищ, їхніх ознак і дій через художні образи, які викликають ті чи інші емоції, почуття, оцінки. Найповніше образне мовлення реалізується в художньому стилі мовлення.

Пауза — тимчасова зупинка, перерва в мовленні; мовчання.

Пунктуаційна помилка — помилка, пов'язана з порушенням правил пунктуації: пропуск розділового знака, зайвий розділовий знак або неправильний вибір знака.

Риторика — наука про способи переконання та форми впливу на людей; красномовство.

Ситуація спілкування — умови, які впливають на перебіг спілкування і його результат.

Суржик — елементи двох або кількох мов, об'єднані штучно, без додержання норм літературної мови; нечиста мова.